

Ivan Smajlović, diplomirani inženjer tehnologije, bio je gost na X Interfestu, međunarodnom festivalu vina koji je od 20 do 22. juna održan u Novom Sadu. Tom prilikom, Ivan Smajlović je održao izuzetno zapaženu prezentaciju o konceptu firme "SG Isotech Inc" iz Pančeva, u vezi detekcije ilegalnih proizvođačkih praksi u proizvodnji vina, detekciji autentičnosti vina, zaštiti geografskog porekla, pravljenju srpskih brendova i plasiranja srpskog vina kao dobrog vina.

*Pitali smo gospodina Smajlovića o kakvom se konceptu radi?

-Radi se o novom konceptu koji analitički može da detektuje ilegalne proizvođačke prakse u proizvodnji vina kao što su dodatak šećera, odnosno dodatak vode. Može da detektuje autentičnost proizvoda, da li vino dolazi iz određene vinarije sa odeređenog poteza, odnosno da li dolazi iz određenog vinograda. U krajnjem slučaju to znači zaštitu geografskog porekla. Pored toga ovaj koncept ima mogućnost da zaštiti brendove u proizvodnji alkoholnih pića, odnosno alkoholnoj industriji, u odnosu na njihove falsifikate na tržištu, i da napravi jak obruč oko legalnih proizvođača radi zaštite njihove proizvodnje. Potrošač na samom mestu kupovine može da bude upoznat sa tim šta kupuje, može da detektuje da li je to originalni brend ili je to falsifikat. U osnovi koncepta je borba protiv ilegalne proizvodnje koja ubija legalnu proizvodnju i državu, jer ne plaća porez i namete koje plaća legalna proizvodnja i ne zapošljava radnu snagu. Nelegalna proizvodnja ubija dobit legalnih proizvođača jer koristi njihove reciklirane flaše, koji su originalni brendovi, da bi što lakše prodali neke falsifikate neproverenog kvaliteta i nebezbedne za tržište i potrošače.

*Da li je problem falsifikata prisutniji u vinskoj proizvodnji ili proizvodnji rakija?

-Ne bih mogao da podvučem liniju i da kažem da li više falsifikata ima u vinarstvu ili rakijarstvu. Generalno više gubitaka ima alkoholna industrija, nestručnom proizvodnjom, ilegalnom proizvodnjom gde se industrijski alkoholi iz industrije preusmeravaju u deo koji se koristi u prehrambenom svrhu. U tim procesima dolazi do velikih grešaka tako da se na kraju ljudi otuju nebezbednim rakijama koje su pune metanola itd. Mi više imamo povratnih priča sa tržišta jakih alkoholnih pića zato što tu potrošači gube živote, ali to ne mora da znači da je tamo više falsifikata u odnosu na vinsku industriju, jer kod vina je mnogo teže utvrditi neispravnost. Do sada nije postojala tehnologija i metodologija koja je takvu vrstu prevara mogla da detektuje.

*Na kojim se principima zasniva vaša metoda?

-Ovo je jedinstvena naučna metoda kojom se, koristeći stabilne izotope vodonika, koristeći određeni instrument, može sa sigurnošću da dokaže prirodno, autentično poreklo svakog alkoholnog pića. Ova analitička metoda ima mogućnost detektovanja takve prakse i u alkoholnoj i u vinarskoj industriji i pravi jedan pomak i u industriji i u tehnologiji. Danas je proizvodna tehnologija otišla toliko daleko da su tehnolozi toliko verzirani da od nečega što nije grožđe mogu da naprave da izgleda kao da je proizvedeno od grožđa. Ove vrste analitike su toliko specifične i osetljive, da se za svako vino pravi poseban „otisak prsta”. Na taj način tehnolog, koliko god bio verziran, neće uspeti da napravi “otisak prsta” da to izgleda kao da je grožđe. Može da namesti alkohol, šećer, namestiti kiselost, ali ne može izotopski sastav. To je prirodna odlika sirovine koja je korišćena i tehnološkim postupcima ne može da se namesti.

*Na koji način je ova metoda □ sprovodljiva i ko je taj ko to treba da sprovede?

-Trenutno je ova metodologija priznata i prihvaćena od strane proizvođača, od strane Ministarstva poljoprivrede i akreditovanih laboratoriji u Republici Srbiji i postala je izvorni dokument Instituta za standardizaciju. Sa stručnog stanovišta, ova metoda je verifikovana. Sledeći, vrlo bitan korak je da uđe u regulative, da bi država mogla da napravi red na tržištu, odnosno da inspekcija može da preduzme konkretne korake i razdvoji “žito od kukolja”, i da oslobodi tržište za legalne proizvođače koji bi ispunili tržište legalnim kontrolisanim proizvodima.

Srbija gubi ¼ državnog budžeta na godišnjem nivou, zbog ilegalne proizvodnje, nelegalnog i prekograničnog šverca alkoholnih proizvoda, gubitka radnih mesta u proizvodnji, zatvaranja legalne proizvodnje koja trenutno gubi bitku na domaćem tržištu zbog sudskih procesa protiv legalnih proizvođača, jer se oni na kraju optužuju da su pustili nelegalne proizvode koji nisu kontrolisani. Ta cifra distiže i dve milijarde evra godišnje.

Državni vrh priča o anti kriznim merama, o suzbijanju sive ekonomije, a u tome ova metodologija može mnogo da pomogne i u inspekciji i Ministarstvu da se da mogućnost da legalni proizvođači plasiraju svoje proizvode za koje plaćaju takse i poreze, zapošljavaju ljude i da zadrže svoj profit, da on ne ode u ilegalne kanale i završi na nekim egzotičnim ostrva –izjavio je gospodin Ivan Smajlović.